

ПРЕЗЕНТАЦІЯ НА ТЕМУ

«ОСНОВНИЙ ТА ОБОРОТНИЙ КАПІТАЛ»

Виконали студенти групи ІН-201,
ІН-202

Проданчук В.М.
Суходол В.О.

ПЛАН

- **Вступ.**
- **Поняття обороту капіталу.**
Основний і оборотний капітал.
- **Загальний оборот капіталу.**
- **Висновки.**
- **Список використаної літератури.**

ВСТУП

У вітчизняній навчальній літературі капітал визначають так: «...це авансована вартість, що в процесі свого руху приносить більшу вартість, тобто самозростає». Умовами, за яких функціонує категорія капітал, є:

- 1) високорозвинуті товарне виробництво, обіг і ринок;
- 2) наявність такої мотивації діяльності виробника, як особисте збагачення за рахунок одержання прибутку;
- 3) зосередження в частини господарюючих суб'єктів значної кількості засобів виробництва і грошових ресурсів;
- 4) наявність людей праці, юридично вільних, але які позбавлені засобів виробництва і життєвих благ, що змушує їх найматися.

Капітал — це авансовані підприємцями у виробництво товарів засоби виробництва, грошові ресурси і засоби на оплату найманої праці, які в процесі своєї продуктивної взаємодії забезпечують зростання вартості та збагачення підприємців.

КАПІТАЛ

ПОНЯТТЯ ОБОРОТУ КАПІТАЛУ. ОСНОВНИЙ І ОБОРОТНИЙ КАПІТАЛ

- Процес кругообороту капіталу, що безперервно повторюється, в ході якого до підприємця повертається в грошовій формі авансований капітал, називається оборотом капіталу. Час, на протязі якого авансований капітал проходить стадію виробництва і стадію обігу, становить собою час обороту капіталу.
- Час обороту в свою чергу складається з часу виробництва, тобто часу, на протязі якого капітал перебуває в сфері виробництва і з часу обігу, тобто часу, на протязі якого капітал перебуває в сфері обігу. Важливу частину часу виробництва становить робочий період тобто час, на протязі якого предмет праці піддається безпосередній дії праці і створюється готовий продукт.

ПОНЯТТЯ ОБОРОТУ КАПІТАЛУ. ОСНОВНИЙ І ОБОРОТНИЙ КАПІТАЛ

Визначення кількості оборотів капіталу здійснюється за формулою:

$$N = O / o$$

де N - кількість оборотів капіталу, O - рік, o - час обороту даного капіталу.

Так, капітал, що здійснює свій оборот за 3 місяці, зробить 4 обороти на протязі року.

$$N = O / o = 12 \text{ міс.} / 3 \text{ міс.} = 4 \text{ міс}$$

ПОНЯТТЯ ОБОРОТУ КАПІТАЛУ. ОСНОВНИЙ І ОБОРОТНИЙ КАПІТАЛ

- При розгляді процесу виробництва капіталу було встановлено, що різні частини продуктивного капіталу відіграють різну роль в процесі створення додаткової вартості.
- Відповідно до цієї різної ролі робився поділ на *постійний* і *змінний* капітал.
- А з точки зору особливостей обороту продуктивний капітал розпадається на *основний* і *оборотний*.

ПОНЯТТЯ ОБОРОТУ КАПІТАЛУ. ОСНОВНИЙ І ОБОРОТНИЙ КАПІТАЛ

- **Основний капітал** - це та частина продуктивного капіталу, яка бере участь в кількох виробничих циклах, свою вартість переносить на створюваний продукт частинами і в процесі виробництва не змінює своєї натуральної форми (будівлі, споруди, машини, обладнання і т.д.).
- **Оборотний капітал** - це та частина продуктивного капіталу, яка бере участь лише в одному виробничому циклі, свою вартість переносить на створюваний продукт відразу повністю і в процесі виробництва змінює натуральну форму (сировина, матеріали, паливо і робоча сила). Правда, робоча сила не переносить свою вартість на продукт, вона створює нову вартість.
- **Загальний оборот капіталу** - це оборот капіталу за вартістю, виведений як середня величина з оборотів його складових частин.

ЗАГАЛЬНИЙ ОБОРОТ КАПІТАЛУ

Основний капітал – це та частина продуктивного капіталу, яка:

1. повністю бере участь у виробництві і тривалий час зберігає свою споживну вартість;
2. вартість його переноситься частинами на продукцію, що виробляється впродовж всього періоду використання і повертається до свого власника теж по частинах, в міру реалізації готової продукції;
3. матеріально не втілюється в готовій продукції;
4. відновлюється після фізичного і морального погашення через декілька кругооборотів.

ОСНОВНИЙ КАПІТАЛ

Рис. 11.3. Структура основного капіталу

ЗАГАЛЬНИЙ ОБОРОТ КАПІТАЛУ

Оборотний капітал – це частина продуктивного капіталу, яка:

1. впродовж одного періоду виробництва втрачає свою стару споживчу вартість і матеріально може втілюватись в створеному продукті;
2. вартість її повністю переноситься у вартість товару, що виробляється, і повністю повертається до свого власника у грошовій формі після реалізації товару;
3. відшкодування оборотного капіталу здійснюється після кожного кругообороту.

ОБОРОТНІ ЗАСОБИ

ЗАГАЛЬНИЙ ОБОРОТ КАПІТАЛУ

ПРИКЛАД

Якщо виробничі споруди мають вартість 40000 грн., строк служби 40 років, то річний знос їх складає 1000 грн., машини і обладнання вартістю 90000 грн. строком служби в 10 років, мають знос 9000 грн. в рік, дрібне устаткування та інструмент – вартістю в 20000 грн. строком служби 4 роки мають річний знос в 5000 грн.

Таким чином, основний капітал в сумі 150000 грн. має річний знос – 15000 грн., тому повний оборот його складає: $150000 / 15000 = 10$ років.

Оборот усього авансованого капіталу (основного і оборотного) розраховується як середній оборот, виведений з оборотів основного і оборотного капіталів. Хай оборотний капітал дорівнює 45000 грн. і обертається чотири рази на рік, що складає $45000 * 4 = 180000$ грн. В такому випадку (дані про основний капітал взяті з попереднього прикладу) весь авансовий капітал $150000 + 45000 = 195000$.

Сума, що обернулася для основного капіталу складає 15000, для оборотного – 180000. Таким чином, загальна сума, що оберталась, складає $180000 + 15000 = 195000$ грн.

Отже, весь авансований капітал обернеться рівно за 1 рік:

$$195000 / (150000 + 45000) = 1$$

ВИСНОВКИ

Класична політична економія під капіталом розуміла вироблені засоби виробництва, які приносять дохід у вигляді прибутку. На думку К. Маркса, капітал - це самозростаюча вартість, в основі якої криється додаткова вартість. Додаткова ж вартість є нічим іншим, як неоплаченою працею найманих працівників, тому капітал - це завжди відношення (між капіталістом та найманими працівниками) і не може бути зведений до вироблених засобів виробництва. Капітал - це також рух, оскільки в процесі відтворення він проходить різні стадії (перетворений грошей в товари, процес виробництва і перетворення готових товарів в гроші в результаті їх продажу) і приймає відповідно грошову, виробничу і товарну форму.